

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a Képes Világlap-pal együtt
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

A tenger ura,

a bajusztalan angol, a vizek és halak koronázatlan királya eljött látogatába a kontinensre. Régen vágyott már ez utat megtenni, hiszen évszázadok óta az volt álmainak netovábbja, hogy egy darabka földet szerezhesen ebben a vén Európában. El is indult a büszke hajóraj, melyet eddig még nem vert meg egy nemzet se és kikötött a vén Európa partjain.

A tenger ura, a bajusztalan angol, a vizek és halak koronázatlan királya azt hitte, hogy erre a hirre megremeg az egész világ, hegyek összeomlanak, folyamokból tengerek lesznek, hatalmas zivatar támad és: Európa népeinek milliói térdre esve hódolnak az eddig le nem győzött büszke hajóraj és a sokat legyőzött és sokat megvert hadsereg előtt.

És csodák-csodája. Nem történt semmi különös. Hegyek nem omlottak össze, folyamokból nem lettek tengerek, zivatar sem támadt, még csak a fűszál sem remegett meg, a népek sem mentek hódolni a büszke hajóraj és a kevésbé büszke hadsereg elé, hanem elment eléjük az, akit az angolok épen nem vártak, akit inkább a pokol fenekére kívántak: elment eléjük a német hadsereg.

Anglia kikötött Európa partjain és száraz földre szállította hadseregét, hogy eldöntse a francia—német háborút. A jóakarók azt tanácsolták ennek a bajusztalan országnak, hogy ne avatkozzék bele ebbe a háboruba, amelyet az orgyilkosok és királygyilkosok megbüntetése végett indított nemzetünk; de az angol nem hallgatott az okos szóra és neki ment a falnak. Hadsereget küldött egy igazságtalan ügy védelmére és az igaz ügy leigázására.

A hivatlan vendégeket a német nem a legbarátságosabban fogadta. Hatalmas ágyukat, híres lovasokat küldött a betolakodott ellenség elé és — hála érte a Mindenhatónak — szétverte őket, nagy részöket pedig fogására vetette.

Az angol történetírók bátran beírhatják annalesaikbe, hogy az angolok csak voltak, de most már nincsenek Európában, de megírhatják azt is, hogy a vízhez szokott bajusztalan angol a

száraz földön nem érzi jól magát, hanem mindjárt elesik. A bátorság és vitézség meg van ugyan benne, csak a lábán nem tud állani, ha a száraz földön van.

A katonai történetírók szintén megírhatják: hadseregünket ismét megverték. Az angol történelem tele van vérrel és tele van vereséggel. Egy-két vereség nem is ujság az angolnak, hozzá van már szokva. Az volna az ujság, ha nem az angolt vernék, hanem az angol verne más nemzetet.

Az angol invázió nem sikerült. De nem is fog sikerülni soha, hiszen testvérenizet ellen huzta ki kardját. Az angolnak a német a rokona és mégis a német ellen támad.

Vajjon miért?

Azért, mert a német ügyesebb, okosabb, életrevalóbb és lépésről-lépésre szorítja ki az angolt a kereskedelemből.

Ez fáj az angolnak. Ezt nem akarja tűrni. Ezért tör a német ellen és hogy legyőzze, szövetkezik a nagy német minden ellenségével.

Az angol küzdelme szájalomra méltó. Szinte szánjuk szegényt, ahogy erőlködik a németek ellen. A német pedig veri a hűtlen rokont és most megtanítja mórésre, becsületre és meg fogja mutatni a világnak, hogy az angol hatalom csak a papiroson nagy, a valóságban pedig — semmi.

Az angol hajóraj is csak azért győzhetetlen, mert eddig nem mert vele senki kikezdeni. Olyan nagynak, hatalmasnak véltük, gondoltuk, hogy már a hírére is az ágy alá bujtunk.

És csodák-csodája. Ez a híres hajóraj nincs sehol. Sem a német, sem a magyar hajóhadat nem meri megtámadni. Pedig már lett volna rá alkalma. Azért csak nem lehet győzhetetlennek nevezni az angol hajóhadat, amiért a Zenta nevű kis cirkálónkat legyőzte és elsüllyesztette? Kis hajónk ellen tizenhét hajóval jött. A Zenta vitézül harcolt és oldalba lött négy nagy angol hajót.

Bujkál a híres angol hajóhad és csak egyes hajókat mer megtámadni. Ha a német, vagy magyar flotta kifut a nyílt tengerre, eltűnik az angol. Megütkezni nem mer, mert tudja, hogy az lenne a végzete.

Mindezekből tehát az a tanulság, hogy az angolnak legjobb lett volna otthonmaradni és nem utánozni a szerbet. Ez a háború meg fogja törni az angol

világhatalmat és megmutatja, hogy az angol hadsereg egy semmi, egy rongy. Mig, ha nem háboruszkodik és nem ártja bele magát más nemzetek dolgába: az angol világhatalom továbbra is megmaradt volna híresztelt nagyságában és mi ezután is úgy féltünk volna tőle, mint eddig.

Ezután azonban már nem így lesz. Ebben a nagy háboruban az angol világhatalom napja leáldozott és félelmetes híre megtörött. A magyar és német bátorság és vitézség meg fogja kapni jutalmát, — Anglia, Francia és Oroszország teljes megalázását és megérdemelt bukását.

Polgárórség.

A polgárórség fáradságos feladatát rendíthetetlen kitartással végzi. A harminkét tagból álló lelkes csapat négy turnusra van felosztva. Minden este nyolc ember van szolgálatban, akik kettős órségre felosztva cirkálnak a községben.

A polgárórség hivatalos megalakulása augusztus 29-én volt. Az érlekezleten be lett jelentve az órség beosztása, amit mindenki egyhangú lelkesedéssel fogadott. Szeretettel üdvözölték a polgárőrök Gaál József parancsnokukat, aki mindent a legnagyobb körültekintéssel intéz el s ő személyesen kalauzolja a járőröket.

A polgárság is méltányolja a lelkes férfiak hazafias ténykedését.

Aug. 29-én a község háza tüzoltó szertárban nyulvacsorát rendeztek a polgárőrök tiszteletére. A kunszentmártoni vadásztársaság ajándékozta a nyulakat, míg a többi a vacsorához szükséges dolgok a polgárság köréből kerültek ki.

A vacsora ünnepélyes hangulatban folyt le. Mindenki tudta azt, hogy ez alkalommal nem mulatni, szórakozni, vagy talán dorbézolni jöttek össze, hanem meg volt a vacsorának a maga komoly jellege. Ezzel az összejövetelell egy erős elválaszthatatlan kapcsolat jött létre a polgárórség minden egyes tagja között, a szoros összetartás, a bajtársi szeretet, hogy a nemes feladatnak, melyet célul tűztek szemük elé, a legszebb sikerrel s a legjobban megfeleljenek. Ez eddig így történt s biztosak vagyunk benne, hogy a jövőben is így fog történni.

A vacsora alatt több pohárköszöntő hangzott el a Király, a Haza, a hadba vonult katonák életetésére.

A vacsorának este 10 órakor vége volt.

A polgárőrök a Hymnust énekelve haza vonultak.

Kalapot emelhet minden kunszentmártoni polgár a derék csapat előtt, akik nem kötelező hivatásuknak oly tiszta buzgalommal helyt állanak.

Isten éltesse őket!

A magyar fegyverek

győznek mindenfelé, seregeink űzik maguk előtt az ellenséget. Nincs okunk tehát félni, mert hadseregünk egyik diadalt a másik után aratja.

Mégis valami ideges nyugtalanság látszik az embereken. A hírek lassan jönnek, az előnyomulás nem elég gyors, — mondogatják. Azt szeretnék, ha minden percben új híreket kapnánk és ha seregeink már elfoglalták volna Szibériát is.

Ne legyünk türelmetlenek. Minden megjön a maga idejére. Ok nélkül magunkat izgatni kár, másokat rémiszteni pedig egyenesen bűn. Seregeink lépésről lépésre haladnak előre, minden lépésük előre meg van határozva és a magyar hadsereg eddig fényesen oldotta meg feladatát.

Miért állunk oly sokáig Lemberg előtt, — kérdik az itthonmaradt hadvezérek, — már régen előre kellett volna nyomulni!

Mit tudjuk mi azt, hogy mi a haditerv! Mit tudjuk mi azt, hogy a hadvezetés miért nem tér át az offenzívára! A hadvezetés jó kezekben van, kipróbált, harcdezt katonák a hadvezérek. A Lemberg előtti harcok az orosz hadsereg teljes megsemmisítését hozhatják maguk után. A balszárnyon Dankl és a közép szélén Auffenberg verik az oroszot és ezen harcok 160 orosz ágyut eredményeztek a magyarnak.

Győzünk mindenfelé. Seregünket az orosz nem verte meg és nem is fogja megverni. Kitűnő hadvezérek alatt a világ legjobb katonái mennek az orosz ellen és hogy a muszkát elfogják tiporni, az olyan biztos, mint hogy a botnak két vége van.

Amikor ilyen híreket hallunk, kár ijesztgetni magunkat és másokat. Ne legyünk kishitűek. Egy jó magyar embernek ki sem szabad ejteni a száján, hogy megverik a magyar sereget. Ilyet magyar ember nem mondhat. A magyar katona győzhetetlen. Akármennyi az orosz, nem félünk tőle, hogy jöjjön, egy magyar megeszik husz oroszot. 1848-ban tizfelől jöttek a magyarra és a magyar nem ijedt meg, hanem levette ellenségeit.

Hogy győznék le most a magyart. Mi győzünk, mert győzni akarunk. Porban akarjuk látni előttünk az oroszot, teljesen megsemmisülve.

Az itthonmaradt «hadvezérek» pedig okosan teszik, ha hallgatnak. Szóval ellenséget megverni nem lehet és a magyar hazának nemhogy használnának az ilyen üres fecsegéssel, hanem nagyon is ártnak.

Ha nekünk félelemre van okunk, akkor mit csináljon a szegény francia, melynek fővárosát ostromolja a német. A francia igazán félhet, mert Damokles kardja ott lebeg a feje felett és a német hamarosan megadja annak az elzüllött népnek a kegyelem-döfést.

Mi azonban ösülünk és bizzunk a hatalmas, jóságos Istenben, ki eddig megsegített, de ezután is meg fogja segíteni a magyart és a németet és diadalra vezetni dicső hadseregeinket.

Legyünk tehát nyugton és várjuk türelemmel a harci eseményeket.

Segély akció.

A mélyen érző magyar női szívek Kunszentmártonban is tanubizonyosságát adták, hogy mily igazi, anyai szeretettel gondolkodnak a csatatérről visszatérő sebesült katonákra.

Egy jó lelkű uriaszony bájos leánykájával mozgalmat indított községünkben és fáradságot nem kimélve házról-házra járt, hogy hivatkozva a jóságos női szívekre felkérje őket, miszerint ki-ki tehetsége szerint járuljon ahhoz a szép és nemes célhoz, hogy a harcstérrel haza hozott, megsebesült katonáink nehéz helyzetén némi kép segítve legyen.

Mátray Lajosné és Ilonka kedves leánykája voltak azok, kiknek felhívása viszhangra talált az egész községben.

Nem kértek ők nagy áldozatot, csak azt, hogy minden asszony, vagy leány, aki teheti, adjon egy kis párnát a sebesült katonák feje alá.

Fáradságos munkájuknak meglett a gyümölcse.

Megértették a jó kun asszonyok az adakozás nagyszerűségét s pár nap alatt sok száza menő párnát hordtak össze Mátray Lajosné urnő lakására, hogy azzal is lerójják hálájukat, szeretetüket az értünk harcoló vitézek iránt.

Az adakozók névsora a következő:

Árva Gergelyné 1, Árva Istvánné 1, Balogh Mórné 2, Balla Györgyné 2, Balga Andrásné 2, Balla Bertalanné 1, Bajnócki Antalné 1, Barna Etelka 1, ifj. Balga Andrásné 2, Balla nővérek 2, Balla Mártonné 2, Balla Jánosné 2, Balla Istvánné 2, G. Balla Andrásné 2, Balog Lászlóné 1, Balog Andrásné 1, Barat Istvánné 1, Barat Jánosné 1, Balla Imréné 4, Balla Péterné 2, Bálint Bálintné 1, Barna Mihályné 2, Barna Józsefné 1, Balla Józsefné 2, özv. Braun Salamonné 2, Berta Istvánné 2, Bencsik Mariska 1, Berta Józsefné 2, Berta Mátásné 4, Bennár Jánosné 2, Bencsik Istvánné 1, özv. Benke Józsefné 2, özv. Benke Jánosné 2, Beleznai Ferencné 1 („Hadak Istene, adj gyors gyógyulást a sebesült hősnek” felirattal), Beszédes Dezsőné 2, Benke Máténé 1, Benke J. Józsefné 1, Benke Sándorné 1, Benke J. Ferencné 1, Biró Rozália 1, Biró Ilonka 2, Biró Istvánné 1, Bozsik Józsefné 2, Bozóky Ferenczné 2, Bozsik Erzsébet 1, Bozsik Kálmánné 2, Bozsik Gáborné 1, Bodzás Mariska 1, Bozsik Macza 1, Bognár Mihályné 1, Bognár Jánosné 1, Bolfán Mártonné 1, Czako Imréné 1, Czako Jánosné 2, Czirbusz Józsefné 4, Császár Ferencné 2, dr. Csávás Lajosné 1, Cseuz Antalné 2, Cseuz Ignácné 1, Cseuz Kálmánné 2, Cseuz Mátásné 1, Csik Istvánné 1, Csomán Jánosné 1, Dajka Jánosné 1, Dantesz Antalné 1, Dajka Mihályné 1, dr. Déri Józsefné 2, Dévai Jenőné 1, („Jobbulást! Eljen a haza” felirással), Devánszki Józsefné 1, Dékány Jánosné 3, Devánszky Ignácné 1, Devánszky Antalné 1, Devánszky Imréné 1, („Vitéz katonáinknak” felirattal), Dékány Józsefné 2, özv. Dióssi Mihályné 2, Doba Joacaimné 2, Dósa József (plebánus) 1, dr. Domján Jenőné 2, Doba Mártonné 1, Doba Istvánné 2, Dósa József 1, Doba Györgyné 1, Dósa Jánosné 1, Dósa Istvánné 3, Dósa Ilonka 1, Doba Ferencné 1, Doba Margitka 4, Doba Pálné 1, Ecsédi Jánosné 2, Fazekas Imréné 3, özv. Fazekas Tamásné 1, özv. Fazekas Istvánné 2, özv. Fazekas Gáspárné 4, Fazekas Károlyné 2, Fazekas Alajosné 2, Fazekas Pálné 5, Farkas Boriska 2, („Eljen a király! Éljenek a magyar vitézek” felirattal), Farkas Antalné 2, K. Fazekas Anna 1, Fazekas Vicuska 1, Fazekas Ilonka 1, id. Fazekas Istvánné 4, özv. Fazekas Jánosné 1, Ferenci Jánosné 4, Fejes Jánosné 1, Fehér Gergelyné 1, Ficsór Ferencné 2, B. Ficsór Mártonné 1, Forgó Andrásné 1, Füzesi Mártonné 1, G. Gácsi Jánosné 1, Garai Györgyné 2, özv. Gácsi Antalné 1, Gaál Mihályné 1, Gácsi Istvánné 1, G. J. 1, Gaál Istvánné 1, id. Gácsi Mihályné 1, Greif Mihályné 2, Gergulics Pálné 1, Goldmann Mihályné 1, Gulyás Jánosné 3, Gulyás Kálmánné 1, Gulyás Ignác és Mariska 1, Gulyás Mártonné 1, Gulyás Erzsébet 1, Gulyás Antalné 1, Gulyás Pálné 1, Gulyás Mihályné 1, Gulyás Élekné 1, id. Gulyás Mátásné 2, Glütk Adolfné 2, Gy. Gyalai Józsefné 1, Gyalai Demeterné 1, Gyalai Antalné 1, özv. Gyóllai Józsefné 2, Gyóllai Matyásné 2, Gyóllai Julianna 1, Gyóllai Antalné 1, Gyóllai Istvánné 1, Gyóllai Mihályné 1, Gyóllai Kálmánné 1, H. Harangozó Anna 1, Harangozó Péterné 1, Harangozó Ferencné 3, Harangozó Flóriánné 1, Harangozó Gáspárné 2, Halász Andrásné 2, Herz Sándorné 1, Herczeg Mártonné 2, özv. Herczeg Antalné 1, Hegedüs Ferencné 2, Herczeg Mariska 2, Herczeg Györgyné 2, Hegedüs Lászlóné 1, özv. F. Hegedüs Gergelyné 3, Hegedüs Mihályné 1, Hegedüs Mártonné 1, Hegedüs Lukácsné 2, Hirsch Mórné 2, Horváth Mária 1, özv. Horváth Istvánné 2, Horpácsi Antalné 2, Horpácsi Mariska 4, Hoffmann Mária 1, Hürkecz Jánosné 1, Icsu Mihályné 1, Józsa Andrásné 2, Józsa Balászné 1, Józsa Jánosné 1, özv. Józsa J. Józsefné 2, Józsa Erzsébet 2, Józsa Károlyné 5, özv. dr. Józsa Gyuláné 2, Kakuk Katalin 1, özv. Kádár Imréné 1, Kamplér Lajosné 1, Kádár Józsefné 2, Kardos Klára 1, Kakuk Lászlóné 2, Karsai Mártonné 1, Kardos Pálné 1, Kakuk Péterné 1, Kakuk Julianna 1, Kardos Joachimné 1, Kakuk Erzsike 1, Kakuk Ilonka 1, Kanyavecz Piroška 1, Kecskés Istvánné 1, özv. Kézsmárki Kálmánné 1, Kiss Tóth Jánosné 1, id. Kiss Józsefné 2, özv. Kiss Pálné 6, özv. Kiss Antalné 4, özv. Kiss Péterné 6, ifj. Kiss Józsefné 2, Kiss Jánosné 3, Kiss Ferdinándné 2, Kiss Antalné 1, Kiss Imréné 3, Kiss Anna 2, Kiss D. Pálné 1, Kiss Rozika 1, özv. Kiss D. Pálné 1, R. Kiss Rozika 1, Kiss Józsefné 1, F. Kiss Antalné 2, Kiss Sándorné 1, Kiss Elekné 4, D. Kiss Viktória 1, Kiss S. Jenő 1, („A haza minden előtt!” felirattal), Kiss P. Lászlóné 2, Kiss Lajosné 2, Kiss Flóriánné 1, Kiss Mariska 4, Kiss Bálintné 1, Kiss S. Ilonka 2, Kiss Dávidné 2, Klein Adolfné 2, („Hős katonáinknak” felirattal), Klein Mórné 2, özv. M. Kovács Istvánné 3, M. Kovács Kálmánné 3, Kovács Anna 1, S. Kovács Mihályné 1, Kovács Jánosné 5, Kohn Jánosné 2, Kovács Kálmánné 3, S. Kovács Jánosné 1, Kovács Elekné 1, Kovács Annuska 1, Kovács Márta 2, Kovács S. Józsefné 2, Kovács Lajosné 1, Kovács Vilmosné 1, Kovács Józsefné 2, Kovács Mátásné 2, Kocsis Antalné 1, Kosik Lajosné 1, özv. Kómár Istvánné 2, Kocsis Mária 1, Korponai Pálné 2, Korponai Jánosné 1, ifj. Kurucz Józsefné 1, id. Kurucz Józsefné 1, Kurucz Mihályné 1, Kuna Jánosné 1, özv. Kuna Lászlóné 1, Kurucz Istvánné 2, Kuna Józsefné 1, özv. Kudlik Ferencné 1, Kuna Julia 1, Kurucz Elekné 2, Kuna Andrásné 1, L. Lajó Gizella 1, Lakos Antalné 2, özv. László Jánosné 2, László Lukácsné 1, László Istvánné 2, László Antalné 1, László Lajosné 1, özv. Lazi Pálné 1, Lazi Pálné 1, Lengyel Péterné (egyházi neje) 2, Lengyel Péterné 2, Lednický nővérek 1, Lebovits Mórné 5, Lovász Gizella 2, („Hazafias szeretettel” felirattal), Lukács Andorné 2, M. Majzik Józsefné 1, Majzik Kálmánné 2, ifj. Majzik Kálmánné 1, Majzinger N. 1, Márton Verona 1, Mátray Lajosné 6, („Boldog, ki a hazáért küzd!” „Jobbulást kíván!” „Isten áld meg a magyart!” „Hős sebesültjeinknek!” „Dicső harcosainknak!” felirattal), Mátray Géza 1, Mikus Mihályné 2, özv. A. Molnár Jánosné 2, Cs. Molnár Ferencné 1, M. Molnár Józsefné 1, Molnár Mihályné 1, Nagy Jánosné 2, özv. B. Nagy Györgyné 2, Nagy Anna 1, Nagy Ferencné 1, Nagy Sándorné 1, P. Nagy Lászlóné 1, B. Nagy Györgyné 1, Nadas Gáspárné 1, Nadas Andrásné 1, Nálhi Mariska 1, özv. Németh Gyuláné 2, Németh Istvánné 1, Névtelenül 4, Palásthy Istvánné 2, Palásthy Gáspárné 1, Papp Antalné 2, Papp Lukácsné 2, Pataki Imréné 2, Papp Mária 1, Papp Lászlóné 2, özv. Papp Kálmánné 1, Papp Kálmánné 1, Papp Istvánné 2, Pásztor Ferencné 1, Pálinskás Istvánné 1, Pálinskás Pálné 1, Piti Péterné 1, Pintér Ilonka 2, Pintér Istvánné 1, Pintér Jánosné 1, özv. Pozderka Istvánné 1, Pozderka test-

vérek 3, Pozderka Miklósné 2, Pugner Mátyásné 1, Radics Elekné 1, Radics Imréné 1, Ringvald Sándorné 4, Rosenberg Janka 2, Rosznáky Gézáné 1, Röth Izsóné 2, öz. Samu Istvánné 2, Sáray Szabó Albertné 2, Sári Józsefné 2, Sári Mátyásné 1, Seres Jánosné 1, Seres Ilona 1, Seres Mátyásné 2, Sipos Antalné 1, öz. Sipos Istvánné 1, öz. Sipos Kálmánné 4, (Hazafias szeretettel!) felirattal, öz. Somogyi Lászlóné 1, Somogyi Mihályné 2, Stern Morné 1, Schiffer Henrikné 2, Schiffer Morné 2, (Éljen a haza! Dicső katonáinknak jobbulást. Éljen a hadsereg! felirással), Schóber Alajosné 1, Schreiber Mártonné 1, Szabó Andrásné 4, Szabó Mihályné 1, Szabó Ignáczné 3, öz. Szabó Mátyásné 1, F. Szabó Mártonné 1, ifj. Szabó P. Istvánné 2, Szabó Mihályné (cukrász) 2, Szabó Imréné 1, öz. Szabó Józsefné 4, öz. Szabó Gergelyné 1, Szabados Jánosné 2, öz. Szabó Istvánné 1, Szabados Ferenczné 2, Szaszko Józsefné 1, Szaszko Istvánné 2, Szántó Erzsike 1, Szántó Andriásné 1, Szarvák Györgyné 1, öz. Szarvák Istvánné 1, Szántó Andriásné 1, Szepesi Istvánné 1, Székely Sándorné 1, Szirom Andrásné 1, öz. Szirom Ferencné 1, Szikszai Jánosné 1, Szikszai Lajosné 1, Szűcs Gáborné 2, Takács Károlyné 1, Takács Ágnes 2, Takács Péterné 2, öz. Talmácsi Flóriánné 1, Talmácsi Imréné 1, dr. Tanczos Miklósné 1, Teleki Bálintné 1, ifj. Teleki Istvánné 1, Teleki Istvánné 1, Tisch Béláné 2, Tittel Károlyné 2, Tigyi Istvánné 3, K. Tóth Erzsike 1, Tóth P. Istvánné 1, R. Tóth Gergelyné 1, R. Tóth Andrásné 1, F. Tóth Imréné 1, R. Tóth Jánosné 1, S. Tóth Károlyné 1, Tóth Abelné 2, Tóth Szilveszterné 1, Fgy. Tóth István 3, Fgy. Tóth Klárka 3, öz. K. Tóth Józsefné 1, Tóth Mártonné 2, Tóth Elekné 2, S. Tóth Péterné 1, Tóth Pálné 1, Tóth Gáspárné 1, Tóth Balászné 2, Tóth Bálintné 2, Tompos Lászlóné 2, Tropa Elekné 1, Turesányi Gáspárné 1, Turesányi Pálné 1, Varga Lászlóné 2, Varga Antalné 1, Zs. Varga Istvánné 1, Varga Gáspárné 1, Vágó Mária 1, Váradí Lajosné 2, (Hős katoná gyorsan gyógyulj e vánkoston. Almodj győzelemről véres csaták hősebesültje! felirással.) Vértes Bözsike 2, Veres Lukácsné 2, Veres Jánosné 1, öz. Veres Jánosné 1, Virág Erzsébet 1, Waltner Ignacné 1, Weisz Antalné 2, Weisz Arthurné 2, öz. Weisz Ignácné 1, Weisz Jakabné 2, (Éljen a hadsereg! felirással, Wolf Dezsőné 1, Zónai Istvánné 2, ifj. Zsidó Józsefné 1, id. Zsidó Józsefné 1, Zsigies Jánosné 1, Tigyi Mihályné 1, Karsay Erzsébet 1, Bozsik Balászné 1, Kiss F. Istvánné 1, Molnár Jánosné kereskedő 2, Kiss Veronika 1, Kiss Bálintné 1, Mátray Géza 1, M. Kovács Lukács 1, Bartusz Viktorné 1, Névtelen 1, Gaál Rózsika 1.

Összesen tehát 679 párna 1350 huzattal, amelyek együttvéve körülbelül 4500 koronát érnek. Minden párna „Hazafias szeretettel a sebesülteknek!” kíséreléssel van ellátva.

Tájékoztatóul közöljük, hogy azok a nemes szívű adakozók, akik több párnat olvasnak neveik után, mint amennyit valóban küldtek, ne tekintsek téves feljegyzésnek, mert ezen körülmény onnan ered, hogy többen is voltak teljesen hasonló nevűek s egy és ugyanazon nevet nem lett volna helyes egymás mellett többször is felemlíteni közlelbi megjelölés nélkül.

A gyűjtés még tovább folyik.

Akik tehát a nemes célra adakozni szándékoznak, azok adományait a legnagyobb bizalommal adják át Mátray Lajosné *úraszónynak*, aki is azokat a hét végén a legnagyobb készséggel fogja rendeltetési helyére juttatni.

Mátray Lajosné és Ilonka leánya fáradtságának jutalma legyen az a tudat, hogy Kunszentmártonban az ő nevükhöz fűződik az ajándék nagy és jelentős volta s az ő kezdeményezésükre hajtja puha párnára fejét hétszáz igaz magyar fiú, kik a csaták borzalmaiból, mint hős, sebesült vitézek kerültek haza.

Gömb.

HIREK

Kunszentmárton, 1914. szeptember 6.

— **Időjárás szeptemberben.** Herschel szerint: 1—12-ig, változó; 12—19-ig szép, elvéve eső; a hónap vége kellemes szép. Ujhöld szeptember 19-én este 10 óra 33 perckor. A nap e hónap folyamán 1 óra 38 perccel fogy. Hossza a hónap első napján 13 óra 23 perc, az utolsón 11 óra 45 perc. Az ősz kezdete 23-án éjjel 11 órakor kezdődik.

A FRANCIÁKRA

rosz idők járnak. Az egy hónap óta folyó harcban még csak megállni sem tudtak a német előtt. Egyik várat a másik után veszítik és a német hadsereg már körülzártta a híres fővárost, Páris és készül annak ostromára.

Nagyon megijarták a franciák. Elakarták foglalni Németországot, jelszavuk volt: Berlinbe. És ime! Nem ők mentek Németországba, hanem a németek mentek Franciaországba és diadalmas csatákban tönkre verték a gloire hadseregét.

Uj Szedan előtt áll a francia. Hadserege folyton hátrál a német előtt, kormánya otthagyja Páris, fut, menekül a tengerpartra, hogy végveszély esetén közel legyen a tengerhez és átmenekülhessen Angliába.

Ez az idő nincs messze. Egy-két hét múlva Franciaország meghódítása be lesz fejezve és ezzel a világtörténelemben egy új fejezet kezdődik. Franciaország, mint önálló ország eltűnik a térképről, délibabos rónait, buzatermő földjeit a német és magyar fogja egymás között felosztani.

Sorsát megérdemli a francia. Nem fért a bőrében. Kevés volt neki szép hazája, a németére is vásott a foga. Belement az igazságtalan háborúba az orosz kedvéért és most az orosz miatt elveszít gyönyörű országát. A francia önmaga ásta meg magának a sírját.

Amíg a francia mindenét kockára tette, amikor nekünk hadat üzent, addig az angol neveti jámbor szövetségesét, mert ő mitsem reszkíroz ebben a háborúban, legföljebb egy-két ezer londoni csirkefogót küld a harcra ágyutölteléknek. Ezek, ha életbe maradnak: jó, ha meghalnak: még jobb, legalább London megszabadul a csőcseléküktől.

Igy fest az angol hadsereg. Természetesen halomra hullanak a német ágyuk tűzétől. Az ilyen segítségnek nem örül a francia, mert az angol nem csinál egyebet, mint segít szaladni a franciának és segít fogyasztani a drága jó konzervet.

Nem a lengyel busul most már, hanem busul a francia és angol, nemsokára az orosz is. Ez a háború horaszülött, az orgyilkosok és királygyilkosok hős védelmezője, közeliedik a katasztrófa felé. Az angol és francia számára már kész az ítélet, az oroszét pedig most készíti Dankl, Autfenberg és Conrad.

Hadseregünk északon mesésen harcol az orosz ellen. Minden nap újabb diadal. Minden katonánk hős, — mely előtt az orosz nem tud megállni. Jókai Mór tollával kellene birnom, hogy megtudjam írni a magyarok hősi küzdelmét.

Lembergél lesz az orosz sereg katasztrófája. Talán már bekövetkezett, de ha késik

is, nemsokára be fog következni. Világosért Lembergél fogunk megfizetni az oroszoknak, Lembergél kell neki lerakni a fegyvert a magyarok kezébe. Így akarja ezt a magyar és ezen dicső munkájában a Mindenható, a világok Ura, segíti a magyart.

Délen a szerb mélységesen hallgat. Éheznek, nincs elegendő kenyere sem. A töltenye is fogytán, a magyar pedig szorítja beljebb és beljebb, mignem a gyűrű teljesen összeszorul a nyaka körül.

Amerre csak szemünk tekint, amerre magyar és német sereg van, ott mindenütt győzünk. És győzni is fogunk mindvégig, mert ez az igazság, mert ezt akarja a magyar és ezt akarja a jó Isten.

— **Vármegyei közgyűlés.** Jásznagykunszolgok vármegye f. hó 5-én délelőtt 11 órakor, a vármegyház nagytermében, rendkívüli törvényhatósági közgyűlést tartott. A közgyűlés a kiscgazdák részére szükséges vetőmag beszerzése végett hivatott össze.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Veress Jankát, Veress János igazgató-tanító leányát Árpáslóra az állami kisdóvodához kisdóvodónővé nevezte ki.

— **Adakozás.** Amint már megírtuk, Garay György kereskedő üzlete forgalmának két százalékát felajánlotta a háborúba vonult katonák itthonmaradt szegény családtagjainak. Augusztus 20-tól szeptember elsejéig 10 kor. 85 fillérre rugott az adott összeg. Fogadj a jóléti bizottság hálás köszönetét.

— **Hősipkát a katonáknak.**

Megmozdult Kunszentmárton társadalmá. Minden oldalról halljuk, hogy lázas gyorsasággal folyik a munka, készítik a különféle hasznos dolgokat a katonáknak. Dr. Tanczos Miklósné vezetése alatt egy bizottság alakult, akik felhívják Kunszentmárton hölgyközönségét, hogy készítsenek a katonák részére érmelegítőket, hősipkákat és haskötőket. Szép és kedves dolog a kunszentmártoni nőktől, hogy szívükön hordják ily nehéz időben a harcra vonult férfiak nehéz, keserves helyzetüket. Ki is érdemelné ezt meg legjobban, mint a csatatéren, halálmegvető bátorsággal küzdő hős katonáink? Már másféle segélyben is tanujelét adták lelkes magyar asszonyaink és leányaink szerető adakozó szívüknek; most tehát annál erősebben kell hinnünk, hogy dr. Tanczos Miklósné urnó felhívásának a legszívesebben tesznek eleget s minél nagyobb számban tömörülnek a jótékonyság zászlója alá. A készítenő dolgokhoz szükséges anyag Garay György kereskedő üzletében lesz kapható, aki nyereszkeedés nélkül, beszerzési áron adja rendelkezésére a munkában résztvevő nőknek. Amint értesülünk, már ezideig is sok jelentkező van, kik hazafias kötelességüknek tartják, hogy a legcsekélyebb dologgal is hozzájárulhassanak szegény katonáink segélyezéséhez.

— **Sebesült kunszentmártoni fiú.**

Mátray Nándor Gyula nevű fia, aki a kraszniki csatában, mint hadnagy részt vett, a nehéz küzdelemben megsebesült. Sebeivel a kassai kórházba szállították. A sebesült vitéz levelet írt édes anyjának, melyben vigasztalja a kétségbeesett szülőket s azt írja, ne busuljanak miatta, remélhetőleg szeptember végével felgyógyul s visszamegy a csatatérre.

— **Bucusu.** Mesterszállás szeptember 8-án, kedden tartja meg Kísasszony-napi bucsuját.

— **A sorozás eredménye.** Pénteken volt Szolnokon az önként jelentkezők sorozása. Azonban nem kell a katonáknak. Kunszentmártonból mindössze 6 legényt vettek be katonának.

— **Beiratások.** Az elmúlt héten úgy a polgári, mint az elemi iskolában megtörtént a tankötelesek beírása. A tankötelesek összeírása az idén elmarad. Az előadások valószínűleg szeptember 15-én meg fognak kezdődni.

— **Gözfürdő.** Amint már megírtuk lapunkban, a gözfürdő hetenként csak két napon áll a fürdőzők rendelkezésére. Sok panaszt hallottunk arra vonatkozólag, hogy ezen a két napon a közönség nem bírja felhasználni az időt a fürdésre. Ennek nem az az oka, hogy a fürdő csak két napig van nyitva, hanem az, hogy úgy szombaton, mint vasárnap megszállják a fürdőt a pajkos, rendetlen gyerekek nagy tömege. Ez a betegség már annyira elharapódzott a gözfürdőben, hogy a felnőttek, akik legnagyobb része bérlők, nem mernek bemenni a fürdőbe, mert ott valóságos tengeri csata folyik állandóan. Ez így megy szombaton délután és ugyancsak úgy vasárnap délelőtt. E botrányos állapot elkerülése végett felhívjuk a fürdő gondnok figyelmét, — figyelmeztesse a fürdőt. Adjon ki szigorú rendeletet, hogy a gyerekeknek naponta maximális egy óráig szabad a fürdőházban tartózkodni. Ha ez így lesz, panaszt nem fogunk hallani a nagyközönségtől s mindenki kivetheti részét a községi gözfürdőből.

— **Berlin legszebb tere: Budapesti Platz.** Berlinből jelentik: Abból az alkalomból, hogy a budapesti Váci-körutat Vilmos császár-körutnak nevezik el, Berlin legelőkelőbb és legszebb fekvésű terét, a Pariser-Platz-ot, amely a brandenburgi kapunál torkollik be az Unter den Linden-be, Budapesti Platznak keresztelték el. Az új utcajelző táblák elhelyezésénél Wermuth főpolgármester vezette a város bizottságát, az osztrák és magyar kolóniákat Szarvassy főkonzul és Ehms báró követési titkár képviselte. A téren lévő paloták, valamint a brandenburgi kapunál elhelyezett katonai díszőrség háza lobogódiszt öltött. Egyetlen házról se hiányzott a piros-fehér-zöld zászló, és hatalmas magyar lobogó lengett a brandenburgi kapu zászlórudján is. Az ünnepies aktushoz kivonult a Kaiser Franz Garderegiment két százada is. Wehringen őrnagy vezetése alatt. Simon városi tanácsos rövid beszédet mondott melyben hangsúlyozta, hogy a magyarság iránt érzett tiszteletnek kívánt a város kifejezést adni a tér elnevezésével. A magyar e nehéz órákban

megmutatta, hogy királyáért és hazájáért minden áldozatra kész és egyöntetű lelkesedéssel indult az igazságos küzdelembe. Az első három szöveget az utcajelző táblák egyikébe Wermuth főpolgármester, Szarvassy főkonzul és a katonai parancsnok verték be. A nagy tömeg, amely az ünnepélyes aktust végignézte, lelkesen éltette királyunkat és a magyar nemzetet.

— **Bucusu.** A Mária-radnai őszi bucsu a háborúra való tekintettel be lett szüntetve.

— **Verekedés.** Csinos kis verekedés színhelye volt a napokban az Apatócki kocsmában. Részeg cigányok dorbézoltak a kocsmában. Mulatozás közben szóváltás történt a kocsmárosné: Sallai Mária és egy Kis Rudi nevű cigány között. A nóta vége az lett, hogy Rudi cigány egy sörös poharat az asszony fejéhez vágott. A pohár összeroncsolta Sallai Mária fejét, súlyos sérüléseket szenvedett. Érdekes dolog az, hogy dacára a sokszori szomorú tapasztalatoknak, mégis engedik a kocsmárosok a veszélyes cigányokat dorbézolni kimerőjükben.

— **Betörés.** Mogyorósi János szelevényi tanyai iskolai tanító lakásán ismeretlen tettesek betörték. Dunnákat, párnákat s több más tárgyat elvittek. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Felakasztotta magát.** F. hó 2-án pillanatnyi elmezavarásban felakasztotta magát Szirom György 66 éves kunszentmártoni polgár.

— **Tűz.** Kiss Márton tanyáján augusztus 31-én délután 3 órakor tűz volt. Leégett egy szalmakazal. A kár 600 korona. A takarmány nem volt biztosítva.

— **Szerencsétlenség.** Kiss László tiszainokai gazdálkodónak 12 éves Erzsike nevű leányát súlyos szerencsétlenség érte. Kukoricamorzsolás közben a gép elkapta a kezét s úgy keze, mint karja súlyosan megsérült. Orvosi segélyben dr. Gulyás János orvos részesítette.

— **Birtokváltások.** A kunszentmártoni kir. járásbíróság telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltások jegyeztettek be: Gácsai Istvánné Hegedüs Mária megvette Z. Vincze András házat 1300 koronáért. Kunszentmárton község megvette Dürgő Máté és neje Pálkás Ilona kertjét 120 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1914. augusztus 29-től szeptember 5-ig **születtek:** Nagy Károly István, Harangozó Lajos, Sulyok János, Barna Kálmán. — **Házasságkötés nem volt.** — **Elhaltak:** özv. Kuna Mártonné S. Tóth Anna 67 éves, Dudás Andrásné Gyalai Mária 55 éves, Tóth István 14 napos, Szirom György 66 éves, Szántó Kálmán 21 napos.

ELADÓ,

esetleg hasznbérbe kiadó a néhai dr. Jóska Gyula örökösei tulajdonát képező **LAKÓHÁZ**; ugyancsak a fenti tulajdonosok tulajdonát képező és a lakóház mellett fekvő **HÁZTELEK.** Értekezni lehet özv. dr. Jóska Gyuláné urasszonynál a helyszínen.

Tiszta, szép

makulatura papír

csak métermázsa számra lapunk nyomdájában kapható.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhögés ellen szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjegyvel.

Milliók használják

Köhögés

ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, számarköhögés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló **hűlés** ellen.

6100 köszönő s hálalevelével orvosoktól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR

Tiszaföldváron Goldman Adolf

gyógytárban és minden hazai gyógytárban.

Özv. Sári Pálné

alsó Körös-parton lévő SAROKHÁZA szent-Mihály naptól kezdve hasznbérbe KIADÓ. Értekezhetni a tulajdonosnővel a lakásán.

Cseuz Kálmán

kereskedő varjasi szőlőjében jókarban levő használt

boroshordók

100 literen felüli magasságúak, ugyanintén **taposó- és szedő-kád, csőbőr** jutányos árak mellett kaphatók. Értekezhetni a tulajdonos helybeli lakásán.

MILKO IGNÁCZ ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA

TELEFON 206.

SZOLNOK.

BAROSS- ÉS SZAPÁRY-U. SAROK.

TELEFON 206.

Kerékpárosok figyelmet felhívom, hogy a világhírű ALFA ÉS STYRIA

kerékpárok egyedárusítását Kunszentmárton területére képviselem, miért ezen gyártmányok

kizárólag nálam szerezhetők be

Tisztelettel

Dévai Jenő.